

Προηγούμενα νομοσχέδια για την προστασία του απορρήτου των επικοινωνιών.

1) Το Νοέμβριο 1987 είχε καταβείβει ένα σχετικό σχέδιο νόμου η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ, που ωστόσο μέχρι τις εκλογές του Ιουνίου 1989 τελικά δεν ψηφίστηκε. Επειδή επρόκειτο για μια συστηματική και επεξεργασμένη προσέγγιση του προβλήματος και εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας, με το άρθρο 19 ~~πρ~~ του Συνταγματος, θα μπορούσε να εκληφθεί το νομοσχέδιο αυτό ως η βάση για τη διατύπωση μιας επίκαιρης πρότασης νόμου.

2) Η πρόταση νόμου που κατέθεσε ο Συνασπισμός το 1990 βασίζεται στο προηγούμενο νομοσχέδιο και επιφέρει ορισμένες τροποποιήσεις ή συμπληρώσεις. Σε δύο σημεία επικεντρώνονται κυρίως οι διαφορές.

α) Η πρόταση του Συνασπισμού προσδιόριζε τα εγκλήματα τα οποία κρίνονται ως ιδιαίτερα σοβαρά με την έννοια του άρθρου 19 Συντ. και δικαιολογούν το περιορισμό του σχετικού δικαιώματος. Η προτεινόμενη αυτή ρύθμιση είναι πράγματι απαραίτητη.

β) Προέβλεπε την δημιουργία μιας ειδικής διακομματικής Επιτροπής ελέγχου, ζήτημα ωστόσο που αντιμετωπίζεται ήδη στην πρόσφατη πρόταση νόμου του ΠΑΣΟΚ για την "Συγκρότηση Διακομματικής Επιτροπής Προστασίας του απορρήτου των επικοινωνιών".

Το ερώτημα που ανακύπτει πλέον είναι ποιά μορφή θα μπορούσε να προλάβει μια πρωτοβουλία πρότασης νομοθετικής μεταρρύθμισης μετά την πρόσφατη πρόταση νόμου των βουλευτών του ΠΑΣΟΚ. Οι ρυθμίσεις της τελευταίας κρίνονται πράγματι ως δικτικές, καθώς

9
εγκαθιδρύουν μια σημαντική εναλλακτική διαδικασία ελέγχου για την προστασία του απορρήτου με ελεύθερη ανταπόκριση και επικοινωνία.

Η πρόταση νόμου που συντάσσεται εδώ εναρμονίζεται με την πρόσφατη πρόταση νόμου του ΠΑΣΟΚ και σε ορισμένα άρθρα προϋποθέτει την ύπαρξη της Διακομματικής Επιτροπής Προστασίας του απορρήτου. Τα τρία άρθρα της πρότασης ΠΑΣΟΚ θα μπορούσαν μάλιστα να ενσωματωθούν στη δική μας πρόταση νόμου μετά το άρθρο 2 χωρίς προβλήματα. Η δική μας πρόταση νόμου περιλαμβάνει αρκετά άρθρα, καλύπτει περισσότερα θέματα και δε γνωρίζω αν είναι δυνατή η κατάθεση των περιεχομένων σ' αυτή ρυθμίσεων με τη μορφή συμπλήρωσης της πρότασης ΠΑΣΟΚ. Σε κάθε περίπτωση, αν αποσυνδεθεί από την τελευταία για να ανακτήσει την αυτοτέλειά της θα πρέπει να προθέσουμε κάποιο ή κάποια άρθρα για τη δημιουργία κάποιας σχετικής διακομματικής επιτροπής προστασίας του απορρήτου.

Πάντως, δεν έχω ολοκληρώσει ακόμη την εισηγητική έκθεση. Αν κάποιες από τις τροποποιήσεις που έκανα, δεν κρίνονται σκόνημες, θα μπορούσε να επαναφέρει κανείς τις αρχικές ρυθμίσεις του νομοσχεδίου του 1987, στο οποίο βασίζονται κυρίως και οι προτεινόμενες ρυθμίσεις στην πρόταση νόμου του Συνασπισμού.

ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΧΘΕΙΣΑΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΝΟΜΟΥ ΑΠΟ ΤΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΑ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΑ

- 1) Ο καταλογος των ιδιοιτέρως σοβαρών εγκλημάτων που διαμορφώνεται στην πρόταση νόμου αφορά κυρίως εγκλήματα που έχουν γενικότερες επιπτώσεις στο κοινωνικό σύνολο, όπως αξιωματικές πράξεις κατά του πολιτεύματος, προδοσίας της χώρας, κατασκοπείας, στρατιωτικά αδικήματα κ.α. (άρθρο 2 παρ. 2). Σε διαφορετική περίπτωση δύσκολα θα μπορούσε να διαγραφεί ένα αυθαλές κριτήριο που να περιορίζει και να οριοθετεί την επιβολή περιορισμών στο απόρρητο σε εξαιρετικές περιπτώσεις. Στο άρθρο 2 παρ. 2 και 3 διατυπώνονται κάποια κριτήρια καθοδηγητικά στην διαμόρφωση της κρίσης για την επιβολή περιορισμών.
- 2) Η αρμοδιότητα για την επιβολή των περιορισμών ανήκει στο ~~δικαστικό~~ συμβούλιο ^{πλημμελειοδικών}, και όχι στον ανακριτή ή τον εισαγγελέα όπως δέλαν τα προηγούμενα νομοσχέδια. Πάντως ο ανακριτής και ο εισαγγελέας μπορούν να διατάζουν σε επείγουσες περιπτώσεις την επιβολή περιορισμών, που καθίστανται όμως ανίσχυροι αν δεν επιβεβαιωθούν εκ των υστέρων από το ~~δικαστικό~~ συμβούλιο πλημμελειοδικών.
- 3) Αυστηρότερη διατύπωση στη χρήση του αποδεικτικού υλικού, ^(άρθρο 2) ρητή αναφορά ^{σε το άρθρο} για μεταγενέστερη ειδοποίηση των διχόμενων από τα μέτρα (άρθρο 9), μετριοπαθέστερη ποινικοποίηση συμπεριφορών των υπαλλήλων σε σχέση με άλλα νομοσχέδια.
- 4) Κατάργηση του άρθρου 11 του Ν. 1916/91 για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος. Απεφυγα να συμπεριλάβω στα ιδιαίτερα σοβαρά εγκλήματα του άρθρου 2 κάποια από τα προβλεπόμενα στις διατάξεις του Ν. 1916 λόγω της ορθής, κατά την γνώμη μου, κριτικής που ^{τα} ασκήθηκε από την αντιπροβίτευση.